

ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

Τίτλος: Σύνταξη

Υπότιτλος: Γραμματική και Μινιμαλισμός

Γλώσσα: Ελληνικά

ISBN: 978-960-603-280-6

Θεματικές Κατηγορίες: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ

Λέξεις-κλειδιά: Γενετική Γραμματική / Μινιμαλισμός / Συγχώνευση / Συμφωνία / Παραμετροποίηση

Βιβλιογραφική Αναφορά: Ρούσσου, Α. (2015). Σύνταξη [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-906>

Περίληψη

Το βιβλίο αποτελεί μια εισαγωγή στη συντακτική θεωρία, με βάση το θεωρητικό πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής (Chomsky 1986, 1995 κι εξής). Βασικός του στόχος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη μελέτη της συντακτικής δομής της γλώσσας και να παρουσιάσει τη μεθολογία, το θεωρητικό πλαίσιο για την ανάλυση των εμπειρικών δεδομένων. Οι ενότητες του βιβλίου καλύπτουν τον ορισμό της σύνταξης και τη θέση της στη γραμματική, τη φραστική δομή (πώς σχηματίζονται οι φράσεις, ποια η σχέση του λεξικού και της μορφολογίας με τη σύνταξη), αλλά και τις σχέσεις εξάρτησης που εμφανίζονται ανάμεσα στα επιμέρους λεξικά στοιχεία μέσα στη δομή της πρότασης (ή οποιασδήποτε άλλης φράσης).

Η σχέση υποκειμένου - κατηγορήματος αποτελεί μια σημαντική ενότητα για τον καθορισμό της πρότασης. Σε αυτό το πλαίσιο εξετάζουμε την πραγμάτωση του υποκειμένου (λεξικά εκπεφρασμένο ή φωνητικά κενό) και την εμφάνιση του λογικού αντικειμένου (εσωτερικού ορίσματος) σε θέση συντακτικού υποκειμένου (παθητικές δομές, αναιτιατικά

ρήματα). Ο ρόλος της συντακτικής δομής αλλά και της μορφολογικής πτώσης εξετάζονται σε σχέση με την πραγμάτωση των ορισμάτων του κατηγορήματος σε θέσεις υποκειμένου και αντικειμένου. Το υποκείμενο παίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην έκφραση σχέσεων εξάρτησης, όπως στην περίπτωση της αυτοπάθειας, όπου μια αυτοπαθής αντωνυμία υποχρεωτικά δεσμεύεται για την αναφορά της από το υποκείμενο της πρότασης (αναφορική δέσμευση). Οι προσωπικές αντωνυμίες αντιθέτως έχουν πολύ διαφορετική κατανομή.

Σχέσεις εξάρτησης εμφανίζονται επίσης και σε περιπτώσεις που έχουμε μετατόπιση συστατικών, όπως παρατηρούμε χαρακτηριστικά στις ερωτηματικές και αναφορικές προτάσεις. Οι αντωνυμίες αυτές δεσμεύουν μεταβλητές. Η ανάλυση επεκτείνεται και σε άλλες περιπτώσεις μετατόπισης, όπως είναι η εστίαση και η θεματοποίηση. Σε αυτό το πλαίσιο εξετάζεται και η δομή της αριστερής περιφέρειας της πρότασης, αλλά και ο ρόλος των ποσοδεικτών ως στοιχείων που επίσης δεσμεύουν μεταβλητές με πεδίο εμβέλειας την πρόταση.

